

8.7.2024

Elöverföring på fastlandet från Korsnäs havsvindkraftspark, Korsnäs, Närpes, Bötom, Östermark, Malax, Laihela, Korsholm, Kristinestad och Kurikka

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE OM PROGRAMMET FÖR MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

UPPGIFTER OM PROJEKTET

Projektets namn och läge

Elöverföring på fastlandet från Korsnäs havsvindkraftspark

Projektansvarig: Forststyrelsen Fastighetsutveckling och Vattenfall

Konsult vid utarbetandet av bedömningsprogrammet har varit

Kontaktmyndighet

Kontaktmyndighet för projektet har varit Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten.

Den projektansvariges beskrivning av projektet och projekialternativen

Forststyrelsen planerar i samarbete med Vattenfall en havsvindkraftspark utanför Korsnäs kommun i Bottniska viken. Vindkraftverken är belägna i ett havsområde som förvaltas av Forststyrelsen cirka 15 kilometer från kusten i Korsnäs. Elöverföringen från projektområdet till fastlandet sker med sjökablar som installeras på havsbotten. En elstation kommer att byggas i närheten av landföringsplatsen, varifrån elen överförs via luftledning till antingen Fingrids elstation i Toby i Korsholm och/eller söderut till den planerade elstationen i Åback i Kristinestad.

Elöverföringen som ska byggas på fastlandet i anslutning till havsvindkraftsparken inkluderar en jordkabel från landföringsplatsen för sjökablarna, en elstation som ska byggas nära landföringsplatsen och en till två högspänningsledningar som går därifrån. El överförs till stamnätet med en till två luftledningar för 400 kV. Det finns totalt 12 alternativ för luftledningarna för 400 kV, av vilka fem sträckningsalternativ (EALT1) har

planerats i riktning mot Toby och fyra alternativ (EALT2) i riktning mot Åback. Dessutom utreds tre alternativa sträckningar (EALT3) mellan sträckningarna till Toby och Åback, och de avgrenar på vägen till Toby och Åback. Om projektet för havsvindkraftsparken genomförs, kommer endast något av alternativen att byggas. Sträckningsalternativen ligger i nio kommuners områden i Korsnäs, Närpes, Östermark, Kurikka, Bötom, Kristinestad, Malax, Laihela och Korsholm.

Projekthelheten som gäller Korsnäs havsvindkraftspark är uppdelad i två separata MKB-förfaranden. Detta MKB-förfarande innefattar elöverföringen på fastlandet, i vilket granskas alternativen för elöverföringen från kusten till elstationerna.

Alternativ som bedöms

ALT0: Projektet genomförs inte.

EALT1: Det byggs 1–2 nya kraftledningar för 400 kV, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförföringsområde i Korsnäs och upphör vid Toby elstation i Korsholm. Alternativ EALT1 innefattar fem olika sträckningsalternativ (EALT1A-E).

EALT2: Det byggs 1–2 nya kraftledningar för 400 kV, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförföringsområde i Korsnäs och upphör vid Åback elstation i Kristinestad. Alternativ EALT2 innefattar fyra olika sträckningsalternativ (EALT2A-D).

EALT3: Det byggs 1–2 nya kraftledningar för 400 kV, som börjar från elstationen vid sjökablarnas landförföringsområde i Korsnäs och kopplas till båda elstationerna (Toby och Åback). Alternativ EALT3 innefattar tre olika sträckningsalternativ (EALT3A-C).

På kartan och i tabellen i bilaga 1 till detta utlåtande visas sträckningsalternativen för de ovannämnda projektalternativen ALT1, ALT2 och ALT3 (12 stycken). I tabellen visas dessutom de kommuner som sträckningsalternativen passerar genom, elstationen vid slutpunkten för elöverföringen samt sträckningens totala längd i kilometer. För sträckningarnas del visas hur mycket av sträckningsalternativet som går längs en ny ledningsgata och hur mycket som går längs en befintlig elöverföringssträckning.

INLEDANDE AV FÖRFARANDET VID MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

Forststyrelsen och Vattenfall har inlett förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsförfarande) den 25 mars 2024 genom att lämna in ett program för miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsprogram) för projektet Elöverföring på fastlandet från Korsnäs havsvindkraftspark till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (nedan NTM-central).

Det aktuella projektet förutsätter bedömningsförfarande med stöd av punkt 8) *överföring och lagring av energi och substanser*, underpunkt b) *mer än 15 kilometer långa kraftledningar ovan markytan för minst 220 kilovolt* i projektförteckningen i bilaga 1 till lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-lagen).

FÖRHANDSÖVERLÄGGNING

Kontaktmyndigheten ordnade en förhandsöverläggning den 29 november 2022, för att främja bland annat hanteringen av den helhet av bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som projektet kräver och informationsutbytet mellan den projektansvarige och myndigheterna. Förhandsöverläggningen var gemensam med MKB-projektet för Korsnäs havsvindkraftspark.

I förhandsöverläggningen deltog NTM-centralen i Södra Österbotten, Forststyrelsen, AFRY Finland Oy, Korsnäs kommun, Bötoms kommun, Kristinestad, Kurikka stad, Malax kommun, Närpes stad, Östermarks kommun, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, Museiverket, Österbottens museum, Österbottens förbund, Södra Österbottens förbund, museerna i Seinäjoki, Väst kustens miljöenhet, Trafikledsverket, Österbottens räddningsverk och NTM-centralen i Egentliga Finland. Traficom lämnade kommentarer till förhandsöverläggningen.

INFORMATION OCH SAMRÅD OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Kontaktmyndigheten informerade om bedömningsprogrammet och framläggandet av det samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden genom en offentlig kungörelse under tiden 4 april – 24 maj 2024. Kungörelsen och bedömningsprogrammet publicerades på NTM-centralens webbplats <http://www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten> och miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/korsnas-eloverforing-fast-land-MKB. Meddelande om kungörelsen har sänts till kommunerna Korsnäs, Malax, Bötom, Östermark, Laihela och Korsholm samt städerna Närpes, Kristinestad, Kurikka och Vasa för publicering på deras webbplatser. Dessutom har det informerats om bedömningsprogrammet och framläggandet av det samt möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden genom tidningsannonser som publicerades i tidningen Syd-Österbotten den 3 april 2024 och i tidningarna Ilkka-Pohjalainen, Vasabladet, Suupohjan Sanomat och Tejuka den 4 april 2024.

Under samrådstiden har man kunnat bekanta sig med bedömningsprogrammet i pappersform i Korsnäs, Bötoms, Malax, Laihela och Korsholms kommunhus, Östermarks infopunkt, Närpes stadshus, Kristinestads infopunkt, Kurikka stads infopunkt i biblioteket i Jurva och Vasa stads medborgarinfo.

Ett informationsmöte för allmänheten om bedömningsprogrammet ordnades den 25 april 2024 kl. 17.30-20.00 i Korsnäsgården, Vikingvägen 9, 66200 Korsnäs med möjlighet att delta i TEAK:s HTC-sal, Rasintie 1A, 64700 Östermark samt via distans. Förutom representanter för kontaktmyndigheten och den projektansvarige deltog 60 personer i mötet på plats i Korsnäs och 2 personer i Östermark. Ungefär 30 åhörare deltog på distans. Frågor om elöverföringen som togs upp på mötet var bl.a. samarbete i fråga om olika projekt, och myndigheternas möjligheter att påverka kraftledningarnas placering, förlorade tomtvärden, möjlighet att rösta om projektets genomförande på allmän nivå, hänsyn till invånarna och information om projektet och sträckningsalternativen, sakfel i kartorna t.ex. i fråga om naturens nuvarande tillstånd, ersättningar till markägarna och vem som ansvarar för innehållet i MKB:n.

UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Kontaktmyndigheten begärde utlåtanden om bedömningsprogrammet av kommunerna och andra myndigheter inom projektets influensområde som sannolikt berörs av saken. Till kontaktmyndigheten inkom 24 utlåtanden och 5 expertkommentarer samt 31 åsikter om bedömningsprogrammet, inklusive en adress med 494 underskrifter.

I det följande presenteras kontaktmyndighetens syn på det centrala innehållet i responsen från samrådet. Utlåtandena, expertkommentarerna och åsikterna i sin helhet finns i bilaga 1 med undantag av uppgifter som har betraktats som personuppgifter.

Laihela kommun meddelade att man inte har något att yttra om bedömningsprogrammet för elöverföringen på fastlandet från Korsnäs vindkraftspark. Meteorologiska institutets utlåtande gällde havsområdet.

Sammandrag av utlåtandena

Södra Österbottens förbund ber att den allmänna planeringsbestämmelsen om elöverföring i förslaget till landskapsplan ska beaktas, och i bedömningen bör ställning tas till hur den ska tillämpas i projektet. I bedömningen bör de tekniska genomförandealternativen för kraftledningarna och deras miljökonsekvenser beaktas, t.ex. i fråga om olika stolpmodeller. I bedömningen bör landskapsplanens allmänna planeringsbestämmelse om ekologiska förbindelser beaktas. Källuppgifterna om värdefulla kulturmiljöer och landskapsområden bör uppdateras. Bedömningen av sammantagna konsekvenser bör vara grundlig och heltäckande.

Fingrid Oyj har utrett potentiella kopplingspunkter för havsvindkraften till stamnätet. Av de preliminära kopplingspunkterna ligger Närpes och Vasa närmast Korsnäsprojektet. Kopplingspunkt och kopplingskapacitet för projektet reserveras först i kopplingsavtalet. Produktionsprojekt över 1300 MW ska antingen separeras eltekniskt och reglertekniskt till

fristående kraftverk eller så ska kopplingens inverkan på nätet begränsas så att den stegvisa effektförändringen inte överstiger 1300 MW. Ett korsningsutlåtande bör begäras om eventuella sjökablar som placeras i närheten av Fingrids sjökablar.

Bötoms kommun är orolig för hur de elöverföringssträckningar som planeras i kommunen ska påverka kommunens invånare. Om luftledningarna förverkligas fragmenterar de avsevärt skogshemman och medför olägenheter för skogsbruket. Den ersättning som betalas markägarna är i nuläget för liten i förhållande till de olägenheter som luftledningarna orsakar. Elöverföringen bör i första hand genomföras med sjökabel i närheten av den elstation som man siktar på, varvid luftledningens konsekvenser minskar. Kommunen förutsätter att gemensamma stolpar används i befintliga ledningsgator.

Kauhajoki stads miljönämnd konstaterar att placeringen av sjökablar på havsbotten bör granskas som det alternativ som kommer i första hand. I bedömningen bör beaktas konsekvenserna för fastigheter inom området för elöverföringssträckningarna och för vattentäkter på grundvattenområden. Andra energiprojekt jämte elöverföring i närheten av elöverföringssträckningarna bör uppdateras i bedömningsbeskrivningen, eftersom projekten inverkar på de elöverföringsalternativ som bedöms nu. Samarbete med andra projekt bör beaktas i planeringen. När projektet framskrider bör konsekvenserna åskådliggöras med visionsbilder från flera olika punkter.

Korsnäs kommunstyrelse påpekar att samtliga projekialternativ passerar genom kommunens viktigaste grundvattenområde och konsekvenserna under bygg- och drifttiden bör utredas tillräckligt. Tillräckligt säkerhetsavstånd till bosättningen bör beaktas när kraftledningarna placeras. Uppgifterna om fastigheter som används för fast boende och fritidsboende samt om vindkraftsprojekt i området bör uppdateras. Elöverföringsledningarna bör flyttas så att de inte går genom byar, utan så att de följer bygränserna. I planeringen bör man se till att de negativa konsekvenserna minimeras så att synergien med andra projekt beaktas.

Kurikka stads miljönämnd konstaterar att största delen av de sträckningsalternativ som går genom Kurikka stads område genomkorsar ett grundvattenområde på kommungränsen som är viktigt för vattenförsörjningen. För Iso Sarvineva invid alternativet EALT3B-C har en inventering av rastande fågelbestånd föreslagits, men ingen inventering av häckande fågelbestånd för det nya sträckningsalternativ som tangerar myren. På Iso Sarvineva har man i de naturinventeringar som gjorts olika år sedan 1990-talet observerat vissa arter som för närvarande klassificeras som starkt hotade, sårbara eller nära hotade i Finland och myrens fågelbestånd har konstaterats vara rikligare än för myrområden i genomsnitt och det har också bevarats som sådant. En ny kraftledningsgata för 400 kV kan ha konsekvenser för myrens naturvärden.

Kristinestads stadsstyrelses planläggningssektion konstaterar att elöverföringen bör inte genomföras genom grundvattenområden och mark som

används för livsmedelsproduktion. Olika aktörer bör samarbeta för att minska konsekvenserna av elöverföringen. Elöverföringen bör i första hand genomföras med jordkabel. Det bör göras visionsbilder över olika sträckningar i olika miljöer. Det bör fästas uppmärksamhet vid att de kartor som beskriver elöverföringen är åskådliga och de bör visa elöverföringsalternativen för andra projekt. I invånarenkäten bör också olika bildmontage av elöverföringsledningarna presenteras.

Naturresursinstitutet konstaterar att elöverföringsalternativen går genom fyra vargrevir och att samtliga fyra stora rovdjur kan förekomma i området. På området för elöverföringssträckningarna finns också potentiella livsmiljöer för utter. För skogshönsfåglarnas del är inventeringsmaterial från endast ett år känsligt för tillfälliga variationer. När det gäller fågelbeståndet borde också sedvanliga skogsobjekt beaktas i inventeringarna, för att få en helhetsbild. I fråga om direktivarter bör de sammantagna konsekvenser av annan vindkraftsutbyggnad och markanvändning beaktas på lokal- och delpopulationsnivå när det gäller förändringar i dessa arters livsbetingelser och eventuella försämringar av Naturaområden. När det gäller områden som är värdefulla för fågelbeståndet bör varselmärkningar beaktas i åtgärderna för att lindra konsekvenserna.

Västkustens miljöenhet konstaterar att de negativa konsekvenserna av kraftledningar bör minimeras i planeringen. En digital karttjänst skulle underlätta granskningen av alternativ. Det bör finnas tillräckligt med information om alternativens naturkonsekvenser. Samarbetet med andra projekt accentueras och man borde granska om det är möjligt att utnyttja samma stolpar. Båda elöverföringsalternativen går genom Boviksandens grundvattenområde där byggande bör undvikas. Dessutom borde en alternativ landföringsplats granskas för det landföringsalternativ som angetts på grundvattenområdet. Långa nya kraftledningssträckningar bör undvikas.

Malax kommun påpekar konsekvenserna för människor, markanvändningen och landskapet bör bedömas. Det bör utredas om befintliga kraftledningar kan utnyttjas och om det inte är möjligt bör möjligheten att bygga en ny elstation för projektet utredas. Egen elöverföring för varje projekt leder till orimligt breda ledningsgator och samarbete mellan projekten borde vara obligatoriskt. De sammantagna konsekvenserna med andra projekt bör utredas omsorgsfullt. Säkerhetsavståndet mellan elöverföringen och bosättningen bör vara tillräckligt. I fråga om elöverföringsalternativet EALT1E bör man beakta förverkligade samt planerade vindkraftsparker, med vilkas elöverföringsledningar sammantagna konsekvenser kan uppstå.

Forststyrelsens Kustens naturtjänster konstaterar att i samband med MKB-förfarandet bör eventuella naturvärden hos två fastigheter som Forststyrelsen reserverat för skyddsändamål på området för sträckningsalternativen EALT1E och EALT3B kartläggas och det bör ytterligare utredas vilka konsekvenser en eventuell kraftledning har för dem. Natura-behovsbedömningarna samt behoven av Naturabedömningar presenteras

på behörigt sätt i bedömningsprogrammet. Konsekvenserna för fågelbeståndet och flygekorren bör bedömas omsorgsfullt. Det bör göras en detaljerad bedömning av Naturaområdet Sanemossen, eftersom kraftledningsgatan tangerar Natura- och myrskyddsprogramområdets gräns. Forststyrelsen förfogar inte över aktuella artdata för Naturaområdenas del och i fråga om en del finns det behov av terränginventeringar. Konsekvenserna för fågelbeståndet bör bedömas i närheten av Naturaområdena. I synnerhet de avsnitt som går i en ny kraftledningsgata och de avsnitt där projektet förutsätter att den nuvarande kraftledningsgatan breddas avsevärt bör bedömas.

Korsholms kommun konstaterar att kraftledningssträckningarna finns på området för den delgeneralplan för Helsingby–Toby som håller på att utarbetas. I bedömningen bör konsekvenserna för människor, markanvändningen, markägarna, landskapet och Toby elstation beaktas. Möjligheterna att utnyttja befintliga ledningsgator bör utredas, eftersom flera parallella ledningsgator har betydande konsekvenser. Om en gemensam ledningsgata inte är möjlig, bör också möjligheten till en jordkabel eller en ny elstation utredas. De förväntade sammantagna konsekvenserna för Toby elstation av de elöverföringsprojekt som planeras är så betydande att de under inga omständigheter kan godkännas. Alla pågående elöverföringsprojekt i riktning mot Toby elstation framgår inte av bilden.

Närpes stad konstaterar att tillräckligt avstånd mellan elöverföringen samt den fasta bosättningen och fritidsbosättningen bör beaktas. Skäliga ersättningar till markägarna bör beaktas. Olika aktörer bör samarbeta kring elöverföringen och elöverföring från nya vindkraftsområden bör genomföras med jordkabel eller gemensamma stolpar. Konsekvenserna för människor och näringar bör utredas. Uppgifterna om vindkraftverk i området bör uppdateras i bedömningsprogrammet. När det gäller sättet att genomföra invånarenkäten bör man beakta att alla inte har möjlighet att besvara en digital enkät. Tvåspråkigheten bör beaktas.

Österbottens förbund anser att som alternativ till elöverföringen bör man också granska den vätgasekonomi som håller på att utvecklas längs den österbottniska kusten och de möjligheter till energiöverföring och energilagring som den medför. I bedömningen bör uppmärksamhet fästas vid helheten av energiproduktion, elöverföring och annan energiförsörjning i hela utredningsområdet och bedömning av de kumulativa effekterna. Samarbetet mellan olika aktörer och myndigheter accentueras. I projektet framhävs vikten av att åskådliggöra landskapskonsekvenserna. Tvåspråkigheten bör beaktas i dokumenten.

Österbottens museum lyfter fram miljön kring Toby elstation och de olika projektens inverkan på invånarnas omgivning och på kulturmiljön. Objekt som tillhör den lokala byggda miljön på sjökablarnas potentiella landförläsningsplatser och invid de alternativa elledningssträckningarna bör utredas.

Museerna i Seinäjoki konstaterar att konsekvenserna för närlandskapet vid fasta fornlämningar bör beaktas när kraftledningsgatorna röjs.

Arkeologiska objekt från förhistorisk och historisk tid bör inventeras omsorgsfullt på de alternativa elöverföringssträckningar som granskas. Vid inventeringarna bör Kvalitetsanvisningarna för de arkeologiska fältarbetena i Finland iakttas. Förutom att man söker efter nya objekt vid inventeringarna bör kända fornlämningsars skick och platsuppgifter kontrolleras.

Suomen Erillisverkot konstaterar att projektet inte har några konsekvenser för bolagets verksamhet.

Finlands viltcentral, Kust-Österbotten konstaterar att bedömningsprogrammet har utarbetats i den omfattning som ärendet förutsätter och har inget att anmärka på det.

Östermarks kommun motsätter sig projektalternativen EALT2B och EALT2D, eftersom de skulle ha orimliga konsekvenser för bosättningen och den lokala jordbruksnäringen. Elöverföringsledningarna skulle försvåra utbyggnad av de vindkraftsområden som planerats i kommunen, utvidgning av befintliga industriområden och man skulle bli tvungen att avverka enorma mängder skog undan sträckningsalternativen. Havsvindkraft borde i första hand tas vid sjökabel så nära en elstation på fastlandet som möjligt och detta alternativ har inte alls undersökts nu. Sträckningsalternativet EALT2C medför klart minst olägenheter för Östermark.

NTM-centralen i Egentliga Finland, Fiskerimyndigheten konstaterar att de kortaste kabelsträckningarna är att föredra, eftersom de sannolikt har mindre konsekvenser för vattendragen. Även kabelsträckningar över små vattendrag bör utredas, eftersom det kan finnas värdefulla fisk- och kräftstammar även i mycket smala fåror.

Trafikledsverket konstaterar att eventuella vägförbättringsåtgärder samt specialtransportarrangemang bör planeras och genomföras på den projektansvariges bekostnad. Byggnad av kraftledningar på banområden sker med inlösningstillstånd. Lagstiftningen samt myndigheternas anvisningar och myndighetstillstånd bör beaktas i planeringen.

Övriga utlåtanden

Telia Finland Oy har inget att anmärka på projektet, men i fortsättningen går det inte att bygga radiolänksystem inom projektets influensområde. För elöverföringssträckningarna bör vindkraftsprojektet göra en separat utredning om riskspänning i fråga om Telias kablar.

Finlands viltcentral konstaterar att bedömningsprogrammet är tillräckligt.

Sammandrag av åsikterna

Byagårdsföreningen i Toby r.f. konstaterar att ledningsgatorna kommer att förstöra flera hektar skogsmark i flera kommunerna, och myndigheterna bör ingripa i vindkraftverkens elöverföring och koordinera den. Vindkraftverken bör samarbeta kring elöverföringsledningarna. För elöverföringsledningarna från tre havsvindkraftverk är ett alternativ att leda elöverföringen till Toby elstation, dit det redan nu kommer

högspänningsledningar från alla väderstreck. Sjökabeln från de plane-rade havsvindparkerna måste dras till ett och samma ställe, varifrån av-ståndet till närmaste station i stamnätet är så kort som möjligt, så att kol-sänkorna sparas.

Energiequelle Oy anser det viktigt att konsekvenserna av elöverföringen utreds. Bolaget planerar vindkraftsområden, som genomkorsas av alter-nativen och detta kan ha betydande konsekvenser för dem. Konsekven-terna för projektutvecklare och markägarna i projektområdena bör utre-das. Dessutom måste möjligheterna till gemensamma elöverföringsled-ningar utredas.

Privatpersoner lämnade 31 åsikter som upptog sammanlagt 49 namn. I samband med en åsikt lämnades dessutom en adress som var under-tecknad av 494 personer (underskrifter från Yttermark, Harrström, Rnagsby och Tjöby och dessutom elektroniska underskrifter) som mot-satte sig det elöverföringsalternativ som utgår från Korsnäs och går ge-nom Yttermark. I adressen kritiserades också elöverföringsalternativen på flera sätt.

En del av åsikterna gällde såväl bedömningsprogrammet för Korsnäs havsvindkraftspark och sjökabelsträckningar som bedömningsprogram-met för elöverföring på fastlandet från Korsnäs havsvindkraftspark. I sam-mandraget i detta utlåtande har beaktats de saker som gäller elöverfö-ringen på fastlandet från Korsnäs havsvindkraftspark. I åsikterna fästes uppmärksamhet vid bl.a. följande saker:

I största delen av åsikterna motsätter man sig kraftledningsalternativet EALT2C, eftersom det finns bosättning i omedelbar närhet av sträck-ningen. Sträckningen går också över åkrar och genom ekonomiskogar samt genom slättlandskapet i Yttermark och orsakar konsekvenser för markanvändningen samt bosättningen invid sträckningen. Största delen ger inte heller tillstånd till markundersökningar på sina fastigheter.

Elöverföringsalternativen EALT1-EALT3 konstaterades också gå över åkrar, vilket innebär att de åkrar som används för odling minskar och sålunda begränsar markanvändningsrättigheterna.

Avstånd, hälsa och säkerhet

När det gäller elledningarna bör avstånden från bostäder, grundvatten-områden, fornminnen och andra känsliga områden beaktas. Kraftledning-arna borde inte gå genom grundvattenområdet Boviksanden, som är vik-tigt för vattenförsörjningen, området bör förbli i nuvarande tillstånd och försiktighetsprincipen iakttas. Dragningen av två kraftledningar för 400 kV genom ett grundvattenområde som är avsett för vattenförsörjning skulle äventyra vattentillförseln till grundvattenområdet när trädbeståndet röjs, eftersom vattennivåerna sjunker särskilt sommartid. Samma oro för grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen gäller också andra områden. Det viktigaste för invånarna är en fungerande vattenför-sörjning och bra vattenkvalitet. Försiktighetsprincipen måste tillämpas på vattenförsörjningen.

I åsikterna efterfrågas vilka men för hälsan som elöverföringen kommer att orsaka invånarna i närheten? Elöverföringsledningarna går farligt nära bosättningen, så hur påverkar t.ex. åska bosättningen.

I en eventuell krigssituation är elöverföringsledningar i form av jordkablar bättre skyddade.

Avlägsnande av skogsareal

Skogsareal som avlägsnas förstör kolsänkorna och näringen. På vissa fastigheter försvinner hela skogsarealen.

Natur och fauna

De inventeringar som nu gjorts för elledningen har varat fem dagar, vilket är alldeles för litet. Det finns en rik fauna på området för elöverföringsledningen EALT2C och där lever bl.a. havsörnar, fladdermöss, åkergrödor och uttrar, så mer omfattande inventeringar behövs. Elöverföringsledningarna har konsekvenser för fågelbeståndet och de splittrar naturmiljön. Det bör också beaktas att Harvungån är det enda vattendraget som tar upp fiskar till lekområdet i Hinjärv, som är ett Natura 2000-område. Detta nämns inte i bedömningsprogrammet.

Kulturarv

Kulturvärdena i byn Hag bör beaktas i bedömningen.

Övriga projekt

Alla projekt kan inte ha egna elledningar. I planeringen bör man beakta andra elöverföringsledningar och använda gemensamma ledningsgator eller stolpar. Kraftledningsgatorna skulle kunna planeras så att fler skogsägare lider litet av dem i stället för att några lider mycket. Det behövs mer omfattande koordinering av elöverföringsledningarna så att antalet kan minimeras. Jord- och sjökabelalternativen borde beaktas.

Ersättningar

Ersättningarna för den areal som hamnar under elledningen bör vara skäliga för markägarna, nuvarande praxis uppfyller inte detta och ersättningarna är anspråkslösa i förhållande till olägenheterna. Dragningen av elledningar kan förhindra byggande på fastigheterna på dessa ställen, trots att bygglov har beviljats tidigare.

Hur mycket sjunker värdet på fastigheterna i närheten av landföringen av sjökabelsträckningen och hur påverkas naturmiljön?

Bedömningsprogrammets innehåll

Kartorna i bedömningsprogrammet är vilseledande och beskrivningen av elöverföringsledningen i EALT2C är bristfällig.

I åsikterna ställdes också frågan om man fortfarande kan prata om grön omställning när så mycket trädbestånd och åker förstörs på grund av den.

Dessutom konstaterades av vindkraft kan byggas där den faktiskt behövs.

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Programmet för miljökonsekvensbedömning uppfyller de krav på innehållet som nämns i 3 § i MKB-förordningen och bedömningsprogrammet har behandlats på det sätt som MKB-lagstiftningen kräver.

Utöver det som anförts i bedömningsprogrammet bör vid utarbetandet av bedömningsbeskrivningen och de utredningar som hänför sig till den beaktas följande saker som kontaktmyndigheten för fram (punkterna **KM** nedan).

Projektbeskrivning, projekialternativ och samband med andra planer

I bedömningsprogrammet presenteras uppgifter om de olika elöverföringsalternativ som granskas både i form av sträckningsbeskrivningar och på kartor. Projektets koppling till den projekthelhet som gäller Korsnäs havsvindkraftspark beskrivs. I bedömningsprogrammet redogörs för elöverföringen på landförsöringsområdena med sjö- och jordkablar och för elstationen på stranden samt presenteras en teknisk beskrivning av kraftledningarna. Det redogörs för byggande, drift och avveckling av kraftledningarna. Bedömningsprogrammet innehåller en preliminär tidsplan för projektet.

i bedömningsprogrammet redogörs för projektets koppling till klimatmål på internationell och nationell nivå samt landskapsnivå.

KB: Projektets läge och mål beskrivs tillräckligt i bedömningsprogrammet. Beskrivningarna bör preciseras utifrån den information som fås från bedömningen. Om projekialternativen ändras bör de beskrivas i bedömningsbeskrivningen.

Enligt bedömningsprogrammet ska Korsvinds elstation byggas, som kan ligga 200 m - 1500 m från stranden, men dess läge preciseras senare. Potentiella byggplatser för elstationer bör beaktas i bedömningen och bl.a. i naturinventeringarna. Elstationens plats inverkar på hur stor del av elöverföringssträckningen som är luftledningar. Ju noggrannare elstationens plats är känd, desto tillförlitligare kan elöverföringens konsekvenser bedömas.

Enligt Fingrid Oyj finns möjligheter att koppla havsvindkraften från projektet i Korsnäs till stamnätet i första hand i Närpes och Vasa. Man bör granska om Fingrids preliminära bedömning av havsvindkraftens kopplingspunkter påverkar projekthelheten och alternativen. I projektplaneringen bör man beakta Fingrids utlåtande enligt vilket den största tillåtna effektomvandlingen för projekt som kopplas till elnätet i Finland är 1300 MW och produktionsprojekt över 1300 MW ska separeras eltekniskt och reglertekniskt.

I bedömningsbeskrivningen bör det framföras klart vilka kraftledningsavsnitt som placeras i befintliga ledningsgator, hur mycket nya kraftledningar som planeras i respektive gata och vilka avsnitt som kräver en ny ledningsgata. I beskrivningen bör den mängd marksubstanser som

behövs för att bygga elstationerna och elöverföringsledningarna uppskattas. De avfallsfraktioner och avfallsvolymer som uppstår under driften och vid avvecklingen bör anges, liksom avfallsbehandlingsmetoderna och slutdeponerings- eller utnyttjandealternativen.

I bedömningsbeskrivningen bör de stolpmodeller som används på olika avsnitt presenteras. I beskrivningen bör också de planerade olika stolpmodellernas tekniska egenskaper och skillnaderna mellan deras miljökonsekvenser granskas. Kontaktmyndigheten ber att aktören beaktar möjligheterna att använda stolpmodellen Tannenbaum, som bl.a. Södra Österbottens förbund lyft fram.

I flera utlåtanden och åsikter framkom att elöverföringen borde ske med jordkabel, eller alternativt med sjökabel längs stranden till närmaste elstation. I bedömningen bör man fundera på hur de angivna alternativen lämpar sig för projektet.

Planer och tillstånd som projektet förutsätter

I bedömningsprogrammet redogörs för de planer, tillstånd och därmed jämförbara beslut som projektet förutsätter och som eventuellt behövs.

KM: De planer och tillstånd som behövs presenteras tydligt i bedömningsprogrammet. Kontaktmyndigheten fäster uppmärksamhet vid att ett separat utlåtande om byggande i närheten av kraftledningar, elstationer och andra funktioner ska begäras av kraftledningarnas ägare. I projektet bör beaktas eventuella tillstånd i anslutning till vägområdena som behövs från NTM-centralen, inlösningstillstånd och avtal för byggande på järnvägsområden och eventuellt behov av tillstånd för banarbete samt Trafikledsverket och Trafikverkets anvisningar om arbetet.

Miljöns nuvarande tillstånd, miljökonsekvenser som ska bedömas samt metoder

I bedömningsprogrammet beskrivs de konsekvenser enligt MKB-lagen som ska utredas. Omfattningen av det granskningsområde som används vid bedömningen anges enligt konsekvenstyp och konsekvensområdena beskrivs i bedömningsprogrammet. Vid bedömningen av konsekvensernas betydelse utnyttjas metoder och kriterier som identifierats i IMPERIA-projektet.

Med tanke på projektet viktiga konsekvenser som bedöms är enligt bedömningsprogrammet konsekvenser för landskapet och kulturmiljön, skogsbruket, naturvärden, människors levnadsförhållanden och trivsel samt sammantagna konsekvenser med befintliga kraftledningar och planerade vindkraftsparker.

KM: Vid bedömningen bör man särskilt betona bedömningen av projektets sannolikt mest betydande konsekvenser och enligt kontaktmyndigheten har de viktiga konsekvenser som ska bedömas identifierats bra i bedömningsprogrammet.

Beskrivningen av influensområdets nuläge bör preciseras i bedömningsbeskrivningen utifrån den information som erhållits under MKB-förfarandet. Utöver beskrivningen av influensområdets nuläge bör influensområdets utveckling om projektet inte genomförs (ALT0-alternativet) bedömas i bedömningsbeskrivningen.

Eftersom alternativen är många, bör man i bedömningsbeskrivningen fästa uppmärksamhet vid att jämförelsen av alternativen enligt delområde samt resultaten framställs tydligt. I jämförelsen bör skillnaderna mellan de olika alternativens miljökonsekvenser beskrivas både verbalt och i tabellform.

I bedömningsbeskrivningen bör det motiveras enligt konsekvensobjekt hur konsekvensens betydelse har bestämts. Även osäkerhetsfaktorer och metoder att lindra konsekvenserna bör presenteras enligt konsekvensobjekt.

Markanvändning, bebyggelsestruktur och materiell egendom

I bedömningsprogrammet beskrivs bebyggelsestrukturen, planläggningen och markanvändningen längs elöverföringssträckningarna och i deras näromgivning.

Enligt bedömningsprogrammet undersöks konsekvenserna för bebyggelsestrukturen och markanvändningen i form av en expertbedömning genom att granska projektet i relation till den nuvarande och planerade situationen. Granskningsområde för konsekvenserna för markanvändningen är kraftledningsområdet och den direkta näromgivningen. Konsekvenserna för bebyggelsestrukturen och planläggningen granskas som en del av en större helhet.

I konsekvenserna för näringar kartläggs projektets konsekvenser framför allt för jord- och skogsbruk.

KM: Konsekvenserna bör bedömas i relation till planer på olika nivåer och deras bestämmelser, ifall de omfattar projektets influensområde. Vid bedömningen bör särskilt granskas projektets konsekvenser för de gällande och anhängiga Österbottens och Södra Österbottens landskapsplaner, deras områdesreserveringar och planeringsbestämmelser. Vid bedömningen ska i mån av möjlighet även anhängiga planer och konsekvenserna för dem beaktas. För konsekvensbeskrivningen bör den aktuella plansituationen inom elöverföringssträckningarnas influensområde kontrolleras med kommunerna och städerna och konsekvenserna för dem bedömas.

Enligt de riksomfattande målen för områdesanvändningen bör vid linjdragningen för kraftledningar i första hand utnyttjas redan befintliga ledningsgator. Detta framkom också i flera utlåtanden och åsikter, enligt vilka befintliga eller gemensamma kraftledningsgator med andra projekt borde utnyttjas i så stor utsträckning som möjligt. I bedömningsbeskrivningen bör det jämföras hur projektets olika elöverföringsalternativ genomför detta mål.

Korsholms kommun påpekar att alla pågående elöverföringsprojekt i riktning mot Toby elstation inte framgår av bedömningsprogrammet, så ledningsgatornas förväntade bredd är sannolikt betydligt bredare. Kontaktmyndigheten instämmer i åsikten och konstaterar att på projektets planeringsområde pågår flera energiprojekt jämte elöverföring, så i bedömningsbeskrivningen bör beskrivas andra kraftledningar som planeras parallellt med de befintliga kraftledningarna i samma terrängkorridor, i den mån det finns information om dem. Ett landförlingsområde för den havsbaserade vindkraftsparken Tyrsky finns i samma område som Korsnäs havsvindkraftspark. Utöver elöverföringen tar de elstationer som planeras i närheten av sjökablarnas landförlingsområde mycket utrymme från annan markanvändning, vilket bör beaktas i bedömningen.

Östermarks kommun påpekade i sitt utlåtande att kraftledningsalternativet EALT2B hindrar att industriområdet invid Horontie utvidgas enligt generalplanen. Detta bör beaktas i bedömningen.

Konsekvenserna för markanvändningen, särskilt för jord- och skogsbruket, togs upp i flera utlåtanden och åsikter. Kontaktmyndigheten påpekar att i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning bedömer man inte värdeförluster på fastigheter till följd av projektet, men vid bedömningen bör utredas projektets konsekvenser för fast egendom, såsom arealförluster, samt konsekvenserna för bl.a. jord- och skogsbruket av att skiften splittas.

Konsekvenser för människors hälsa, välmående och trivsel

Antalet bostads- och fritidshus och deras läge beskrivs enligt sträckning i tabeller och på kartor. I texten redogörs för vilka byar som ligger invid elöverföringssträckningarna. Rekreatjonsobjekten beskrivs enligt sträckning i texten och på kartor.

Konsekvenserna för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel bedöms genom att beakta bl.a. sociala effekter, hälsoeffekter samt konsekvenser för boendetrivseln och rekreationen. Vid bedömningen utnyttjas respons från MKB-förfarandet, resultaten av invånarenkäten och resultaten av bedömningen av konsekvenser för landskapet. Bullerkonsekvenserna bedöms i fråga om kraftledningens byggfas och vid bedömningen av bullret under driften beaktas coronabuller och eventuellt ljud från kraftledningskonstruktionerna. Projektets hälsoeffekter bedöms utifrån hur kraftiga el- och magnetfält kraftledningen ger upphov till samt myndigheternas rikt- och gränsvärden för sådana fält.

KM: Influensområdena för projektets kraftledningssträckningar sträcker sig till flera kommuner och städer samt deras byar. Konsekvenserna för landskapet kan vara omfattande. I bedömningsprogrammet anges tydligt de bostads- och fritidshus som ligger närmast elöverföringssträckningarna, men enligt responsen från samrådet finns det brister som bör ses över i bedömningen.

I bedömningsprogrammet har beaktats sådana viktiga faktorer som bör beaktas vid bedömningen av konsekvenserna för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Kontaktmyndigheten anser att det är bra att en invånarenkät genomförs inom projektet, eftersom den kan ge mer information ur invånarnas och rekreationsanvändarnas perspektiv. I åsikterna framkom att invånarenkäten borde innehålla visionsbilder av de planerade elöverföringsledningarna för att man ska kunna skapa sig en helhetsbild. Kontaktmyndigheten anser att detta är en viktig sak som i mån av möjlighet bör beaktas i enkäten. Tvåspråkigheten bör beaktas i invånarenkäten.

Kontaktmyndigheten anser det viktigt att hälsoeffekterna beaktas som en del av konsekvenserna för människor. Konsekvenserna kan rikta sig mot boendetrivseln och därmed också indirekt mot hälsan. Avlägsnandet av skog på kraftledningssträckningarna kan påverka trivseln och rekreationen i områdena.

Vid bedömningen bör man fundera på hur elöverföringens konsekvenser för människorna kan lindras. I åsikterna och utlåtandena framfördes bl.a. att elöverföring med jordkablar eller kortare kraftledningssträckningar har mindre konsekvenser.

Landskap, byggd kulturmiljö och fornlämningar

Inom projektets närområde finns Kvarkens skärgård, som valts till UNESCOs världsarv, nationellt värdefulla landskapsområden och byggnadsarv, skyddat byggnadsarv och kulturhistoriska eller landskapsmässigt värdefulla objekt på landskapsnivå och fornlämningar, som presenteras i tabeller och på kartor i bedömningsprogrammet.

Konsekvensbedömningen baserar sig på befintliga utredningar, projektets preliminära planeringsmaterial, kart- och flygfotogranskningar samt terrängsyn. Granskningsområdets omfattning har fastställts till cirka 3 km. Konsekvenserna illustreras med fotomontage och 3D-modellering. I bedömningen ges en allmän bild av konsekvensernas inriktning, art och betydelse.

En arkeologisk inventering kommer att göras för de alternativa kraftledningssträckningarna. I konsekvensbedömningen granskas om kraftledningsbygget skulle få konsekvenser för fornlämningar.

KM: Kontaktmyndigheten betonar vikten av bedömning av landskapskonsekvenser. Bedömningen av landskapskonsekvenser bör sträcka sig lika långt som elöverföringens konsekvenser kan nå. Landskapskonsekvenserna framhävs på landföringsområdena, i bostads- och byaområden samt i värdefulla landskapsområden.

Elöverföringsalternativen EALT1A och EALT1B går genom Sarvijokis kulturlandskap, alternativen EALT2D och EALT2B genom Tjock ådals kulturlandskap samt Perkiönmäkis förhistoriska område, alternativet EALT2C går genom Närpes ådals kulturlandskap. Sträckningarna EALTC-E går närmare Malax kulturlandskap.

Elöverföringsalternativen EALT2A, EALT2C och EALT2D går genom byggd kulturmiljö av riksintresse.

Det är viktigt att på en karta illustrera de ställen där kraftledningen för 400 kV går i samma ledningsgata som andra kraftledningar. Visionsbilder bör presenteras över värdefulla kulturmiljöområden och -objekt. Kontaktmyndigheten anser att det är bra att avsikten är att använda även 3D-modellering för bedömningen av konsekvenser för landskapet.

Vid bedömningen av konsekvenser för landskapet bör det beaktas att kraftledningsalternativen går i närheten av flera byaområden, vilket upplevs som negativt. Enligt kontaktmyndigheten bör landskapskonsekvenserna utredas inte bara för värdefulla områden utan också för byarnas och bosättningskoncentrationernas del. Kontaktmyndigheten ber att även elstationernas konsekvenser för landskapet beaktas. Det vore bra att även beakta bl.a. Korsvinds elstation i närheten av stranden i visionsbilder, eftersom den kan synas långt i det öppna landskapet.

Det bör finnas tillräckligt med visionsbilder, och de bör presenteras även för bosättningskoncentrationer och byar vid sidan av värdefulla objekt. Lokala byggda kulturmiljöobjekt bör utredas och beaktas även på potentiella landförlingsområden för sjökablarna och invid de alternativa elledningssträckningarna.

I konsekvensbedömningen bör man beakta de konsekvenser för närlandskapet som orsakas av ledningsgatan, där växtligheten röjs, och av luftledningskonstruktionerna invid fasta fornlämningar. Som ett led i bedömningen bör man fundera på möjligheter att lindra elöverföringens konsekvenser för landskapet.

Källuppgifterna om värdefulla byggda kulturmiljöer och landskapsområden bör uppdateras och kompletteras i sin helhet för Södra Österbottens del i överensstämmelse med de inventeringar som gjorts för landskapsplanen 2050.

Vid inventeringen av fornlämningar bör Kvalitetsanvisningarna för de arkeologiska fältarbetena i Finland (Museiverket 2020) iakttas och Södra Österbottens och Österbottens museers utlåtanden bör beaktas vid bedömningen.

Trafik

I bedömningsprogrammet förtecknas de vägar som korsar med elöverföringssträckningarna, och vägnätet och järnvägarna presenteras på kartor. De flygplatser som finns inom projektets influensområde och deras höjdbegränsningsområden presenteras på en karta.

Trafikkonsekvenserna bedöms under bl.a. byggfasen, driften och avvecklingen när det gäller olika trafikformer och konsekvenserna för dem. I granskningen jämförs de nuvarande trafikvolymerna på vägarna med de ökningarna av trafikmängden som projektet orsakar och bedöms deras effekter.

KM: I bedömningen bör man beakta trafikkonsekvenserna för invånarna i områdena samt beskriva åtgärder för att försöka minimera trafikens negativa konsekvenser. När kraftledningskonstruktioner transporteras är det viktigt att fästa särskild uppmärksamhet vid trafiksäkerheten. Kontaktmyndigheten ber att de anvisningar som nämns i Trafikledsverkets utlåtande beaktas vid placeringen av kraftledningar och kablar.

NTM-centralen i Södra Österbotten utarbetar utredningsplanen "Förbättring av riksväg 3 Helsingby-Laihela", i planerna får riksväg 3 delvis en ny sträckning och detta bör beaktas i planeringen.

Utöver allmänna vägar korsar sträckningsalternativen med ett stort antal enskilda vägar. Kontaktmyndigheten påpekar att projektaktören bör avtala om användningen av enskilda vägar.

Klimat och luftkvalitet

I bedömningsprogrammet beskrivs klimatet i projektområdet och övervakningen av luftkvaliteten. Det konstateras att projektet har en positiv effekt på att bromsa klimatförändringarna genom att minska utsläppen av växthusgaser från elproduktion. Projektets negativa klimateffekter bedöms genom att man beräknar utsläppen av växthusgaser under projektets livscykel i fråga om tillverkning av material, byggarbetsplatstrafik och -funktioner, underhåll och avveckling. Inverkan på kolsänkorna och kollagret av avverkningen av trädbeståndet bedöms kalkylmässigt. Resultaten jämförs med de regionala utsläppen.

Dessutom ska det utvärderas hur projektet kan anpassa sig till klimatförändringarna. Effekterna på luftkvaliteten granskas framför allt under projektets bygg- och avvecklingstid.

KM: Projektet orsakar utsläpp av växthusgaser bl.a. genom leveranserna av råvaror och material, och utsläppen från byggandet samt förändringarna i kolsänkor och kollager ska bedömas kalkylmässigt. Bedömningsbeskrivningen bör innehålla tydliga beräkningsgrunder och använda informationskällor. I bedömningsbeskrivningen av elöverföringen på fastlandet bör man koncentrera sig särskilt på klimateffekterna av de olika elöverföringsalternativen, men klimatkonsekvenserna av Korsnäsprojektet bör även presenteras som en helhet.

I åsikterna uppmärksammades den skogsareal som går förlorad under kraftledningarna. Kontaktmyndigheten anser det viktigt att konsekvenserna för kolsänkan och kollagret bedöms, liksom att konsekvenserna av underhåll och röjning av kraftledningarnas kantträdbestånd beaktas.

Anpassningen till klimatförändringarna kommer att beaktas i bedömningen. Elöverföringsledningarna korsar flera vattendrags områden med översvämningsrisk och även Toby ligger på ett översvämningskänsligt område, vilket bör beaktas.

Klimateffekterna och konsekvenserna för luftkvaliteten bör separeras tydligt i olika avsnitt i konsekvensbeskrivningen. Projektets betydande

konsekvenser riktar sig inte till luftkvaliteten, men i bedömningen bör det granskas om det kan uppstå konsekvenser för luftkvaliteten i närområdena t.ex. under byggarbetena.

Jordmån och berggrund samt grundvatten

I bedömningsprogrammet beskrivs jordmånen och berggrunden på elöverföringsalternativen i allmänna drag. Jordmånen är huvudsakligen botenmorän som följer berggrundens former. Sorterade finkorniga jordarter (lera, silt) förekommer på vissa ställen. Berghällar eller hållmarksområden finns mestadels i EALT1-områdena söder och sydost om Övermalax.

Enligt bedömningsprogrammet finns inga värdefulla bergformationer, blockområden eller strand- eller vindavlagringar på kraftledningssträckningarna. Inom området för kraftledningssträckningarna förekommer ställvis sura sulfatjordar och i berggrunden kan svartskiffer förekomma. Grundvattenområden på eller i närheten av sträckningarna presenteras i bedömningsprogrammet.

Projektets konsekvenser för mark och berggrund bedöms på basis av befintligt material. När det gäller konsekvenser för grundvatten beaktas effekterna på grundvattenområden samt beaktas källor och hushållsvattenbrunnar i närheten av kraftledningarna.

KM: I bedömningsprogrammet presenteras korrekta och tillräckligt omfattande uppgifter om grundvattenområden och geologiska skyddsobjekt på och i närheten av elöverföringssträckningarna.

Elöverföringsalternativen EALT2C och EALT2D går genom Boviksandens grundvattenområde. Kontaktmyndigheten anser det viktigt att konsekvenserna för grundvatten utreds omsorgsfullt, eftersom detta framkom i flera utlåtanden och åsikter. Bedömningen bör även omfatta jordkablarna efter landföringen av sjökabelsträckningarna samt eventuella konsekvenser för grundvattnet av den planerade Korsvinds elstation. Kontaktmyndigheten påpekar att nya elstationer bör inte i första hand planeras på grundvattenområden.

De alternativa elöverföringssträckningarna går genom flera grundvattenområden. Mark- och grundvattenförhållandena bör utredas på klassificerade grundvattenområden på de planerade elöverföringssträckningarna. I bedömningen bör det anges hur riskerna för grundvatten kan minskas, t.ex. genom kraftledningsstolparnas placering. Stolpar bör undvikas framför allt på grundvattenbildningsområdet och elöverföringssträckningarna bör i första hand planeras så att de inte går genom grundvattenområden.

En viktig uppgift med tanke på konsekvensbedömningen är hur djupt konstruktioner placeras under markytan och hur omfattande de är i förhållande till markens lagerföljd och grundvattennivån. Risken för grundvattenavrinning i anslutning till byggandet av stolpar och konsekvenserna av detta på grundvattenområden bör bedömas. I bedömningen vore det dessutom bra att klarlägga hur djupa gropar som grävs för stolpfundamenten och grundvattennivån i grundvattenområdena. Möjligheten till

artesiskt grundvatten på åkerområden bör beaktas, särskilt i närheten av Rismarkens grundvattenområde.

Avstånden från de planerade kraftledningarna till vattentäkterna på Kolnebackens grundvattenområde bör utredas och vid behov korrigeras i beskrivningen.

Eftersom de planerade kraftledningssträckningarna är långa går de över många olika slags berggrund och jordmån. Elöverföringssträckningarna går ställvis över sura sulfatjordar, där byggande kan orsaka risk för försurning av vattendrag. Den risk som orsakas av sura sulfatjordar samt svartskiffer och metoder att förebygga riskerna bör beaktas i bedömningen.

Ytvatten

I bedömningsprogrammet beskrivs hur elöverföringssträckningarna placerar sig i vattenområdena samt presenteras vattenförekomsternas ekologiska och kemiska status.

Projektets konsekvenser för vattendrag på kraftledningssträckningarna och i deras närområde bedöms utifrån befintligt material. Konsekvenserna bedöms huvudsakligen vara koncentrerade till byggnadsområdena och byggtiden. Jordkabelavsnittens eventuella korsningar av fåror ska göras med en korsningsmetod så att man går under fåran och inte gräver upp den och i planeringen av elöverföringen undviker man att stolpar placeras i vattendrag. I bedömningen beaktas också eventuella surhetseffekter. I samband med naturinventeringarna 2022 har fåror enligt vattenlagen inventerats.

KM: Det finns fel i kolumnen klassificeringsnivå i tabell 13-1 i bedömningsprogrammet som bör korrigeras i bedömningsbeskrivningens text och tabeller.

Eventuella dräneringsbehov och deras konsekvenser för ytvatten bör anges i bedömningen. I bedömningen bör risken för sura sulfatjordar och deras konsekvenser för vattendragen samt områden med översvämningsrisk på överföringssträckningarna beaktas.

I projektplaneringen bör man beakta att vattenlevande organisms möjligheter att röra sig fritt inom projektområdet inte förhindras. I planeringen bör erosionsrisken till följd av byggandet beaktas liksom eventuella ändringar i fåornas konstruktioner. Förutom direkta konsekvenser för vattendrag bör även indirekta konsekvenser samt metoder att lindra olägenheterna beaktas i bedömningen.

Växtlighet och naturtyper

I bedömningsprogrammet ingår en allmän beskrivning av växtligheten och naturtyperna på elöverföringssträckningarna samt av kända värdefulla naturobjekt. I närheten av landföringsområdena finns inga kända beaktansvärda växtarter eller värdefulla objekt.

Konsekvenserna för växtlighet och naturtyper bedöms på basis av de inventeringar av växtlighet och naturtyper som gjordes 2022-2023 (13 fältdagar) och sommaren 2024 (sex fältdagar). Särskild uppmärksamhet ägnas åt natur- och vattennaturtyper som skyddas av naturvårdslagen och vattenlagen, bäckar samt särskilt viktiga livsmiljöer för skogsnatur som avses i skogslagen. Vid bedömningen av konsekvenser beaktas också projektets bredare inverkan på den biologiska mångfalden, fragmenteringen av naturområden samt ekologiska förbindelser. Utöver inventeringarna i naturen beaktas även material i databaser. Dessutom observeras växtligheten i terrängen i samband med andra naturinventeringar.

KM: De sträckningsalternativ som presenteras för elöverföringen är som helhet anmärkningsvärt långa och de skulle till stor del gå i en helt ny kraftledningsgata. Mest ny ledningsgata (91 km) ingår i alternativ EALT3A. Inventeringsbehovet påverkas bl.a. av om kraftledningsgatorna går över åkrar eller i skogen.

Kontaktmyndigheten konstaterar att konsekvensbedömningen bör basera sig på så aktuellt och heltäckande bakgrundsmaterial som möjligt samt på kompletterande fältinventeringar. Det bakgrundsmaterial som använts vid bedömningen samt tilläggsinventeringar och uppföljningar bör presenteras med ändamålsenlig noggrannhet som en del av bedömningsbeskrivningen. I bedömningsbeskrivningen bör det anges klart vilket material eller eventuella naturinventeringar i samband med andra projekt som utnyttjats i bedömningen.

I bedömningen bör man identifiera framför allt värdefulla naturobjekt och bl.a. direktivarters potentiella livsmiljöer samt bedöma konsekvenserna för dem. Värdefulla naturobjekt bör presenteras tydligt på en karta i bedömningsbeskrivningen och beskrivas med den noggrannhet som bedömningen möjliggör. I bedömningen bör man identifiera de ekologiska förbindelser som finns på sträckningsavsnitten och bedöma sätten att trygga dem i enlighet med de planeringsbestämmelser som föreslås i Södra Österbottens och Österbottens landskapsplaner samt utnyttja de utredningar som gjorts för landskapsplanerna.

Särskild uppmärksamhet bör fästas vid känsliga småvatten eller strömmande vatten och ställen där elöverföringssträckningarna korsar eller tangerar dem. Värdefulla arter med kopplingar till värdefulla objekt bör beaktas. I fråga om värdefulla småvatten bör konsekvenserna av avlägsnandet av skuggande trädbestånd för t.ex. mikroklimatet och grönförbindelser som består av kantvegetationen vid strömmande vatten bedömas.

Fågelbestånd

I närheten av elöverföringssträckningarna finns objekt som är värdefulla för fågelbeståndet, såsom våtmarker, öppna mossar, havsvikar och objekt som klassificerats som viktiga fågelområden på internationell, nationell och landskapsnivå (IBA, FINIBA, MAALI). Områdena presenteras på kartor och i tabell 14-2.

Konsekvensbedömningen utarbetas utifrån befintlig kunskap med fokus på arter som är beaktansvärda ur skyddsperspektiv eller som är känsliga för kraftledningsbyggande. Värdena för fågelbeståndet har bedömts i förundersökningar med hjälp av öppna artdatamaterial och läget för områden av betydelse för skyddsvärt fågelbestånd.

Det häckande fågelbeståndet vid elöverföringssträckningarna EALT1A-D samt EALTA2A-D samt spelplatser för tjäder har undersökts i fält med hjälp av en hönsfågelinventering under fem fältdagar i maj 2022. Under våren 2024 kommer spelplatser för tjäder och livsmiljöer som är värdefulla för fåglar att undersökas i fält längs elöverföringssträckningarna EALT3A-C under totalt 20 dagar. Undersökningar för sträckningsalternativet EALT1E kommer att göras under fältsäsongen 2024.

Förekomsten av skyddsvärda rovfåglar utreds huvudsakligen utifrån uppgifter från Finlands Artdatacentral.

Antalet fåglar som rastar och söker föda i de potentiella samlingsområdena under flyttiden längs och nära alla elöverföringssträckningar kommer att undersökas genom inventeringsslingor i mars-april 2024.

KM: Utifrån bedömningsprogrammet förblir det oklart vilka objekt som berörs av fältinventeringarna och hur mycket fältarbete som totalt har planerats för fågelinventeringar. Exempelvis i figur 14-5 över områdesavgränsningar för fågelinventeringar har områdena för undersökning av häckande fåglar och räkning av rastande fåglar specificerats men inte inventeringstidpunkten eller den tid som används för inventeringarna. I fråga om sträckningen EALT1E förblir det oklart vilket avsnitt man avser att undersöka, eftersom i bedömningsprogrammet nämns endast att undersökningar i området kommer att göras under fältsäsongen 2024. För sträckningarna EALT1A-D och EALT2A-D är en fågelinventering under fem dagar snäv med beaktande av elöverföringssträckningarnas längd och att sträckningarna EALT2A-D delvis går genom ett FINIBA-område.

I bedömningsbeskrivningens rapport om konsekvenser för fågelbeståndet bör de objekt som kartlagts i fält presenteras tydligt, den tid som använts för fältinventeringar bör rapporteras och de osäkerheter som ingår i materialet bör bedömas. Inventeringarna av fågelbeståndet bör i regel göras i enlighet med guiden *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi (Luopas)* och i tillämpliga delar genom att utnyttja rapporten *Linustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa*. Om man avviker från anvisningarna i projektet bör detta motiveras. I bedömningen bör information från bl.a. Bird Life Finland och dess medlemsföreningar utnyttjas på ett heltäckande sätt.

Elöverföringssträckningarna finns på fåglarnas huvudflyttstråk, så kollideringsrisken för flyttfåglar på identifierade riskobjekt bör bedömas. Ledningsavsnitt i öst-västlig riktning som korsar flyttstråket särskilt i öppna områden ökar vikten av riskbedömning. Ledningsavsnitt som är särskilt

kritiska för fågelbeståndet bör identifieras samt behovet av lindrande åtgärder och deras funktionsduglighet bör bedömas.

Elöverföringsalternativen EALT2A-D går genom området Sydösterbotens skogar som är nationellt värdefullt med tanke på fågelbeståndet, och kraftledningen skulle till övervägande del gå i en ny kraftledningsgata, framför allt EALT2A och EALT2C. Kurikka stads miljöskyddsmyndighet nämner det mångsidiga fågelbeståndet på Iso Sarvineva, som har inventerats under flera år. Den nuvarande kraftledningsgatan för 110 kV går cirka 750 meter från den norra kanten av Iso Sarvineva. Den nya kraftledningsgatan skulle gå cirka 350 meter från myrens kant, vilket kan ha konsekvenser för myrens naturvården. Kontaktmyndigheten ber att detta ska beaktas i bedömningen.

Rovfåglar har bon och revir inom kraftledningarnas influensområde. När det gäller stora rovfåglar bör man bedöma hur kraftledningen placeras i förhållande till användningen av reviret och vilken risk eller störning den orsakar. Konsekvensbedömningen bör innefatta artens kollisionskänsliga livsfaser och en bedömning av fångstflygningarnas riktning. Det material som använts för bedömningen bör presenteras tydligt. De bon som beaktats i konsekvensbedömningen och eventuella revir-, kollisions- eller fångstflygningsmodeller bör presenteras och vid behov kompletteras med t.ex. fältobservationer eller -uppföljning. Ledningsavsnitt som är kritiska med tanke på fågelbeståndet bör identifieras och lindrande åtgärder beaktas.

Konsekvenserna för häckande fåglar bör dryftas inte bara med avseende på kartläggningarna av fågelbeståndet utan också utifrån potentiella livsmiljöer och deras försämring. Kollisionsrisken för häckande fåglar på kritiska objekt bör bedömas och vid behov bör lindrande lösningar presenteras.

Kontaktmyndigheten ber att Naturresursinstitutets utlåtande beaktas i kartläggningarna och bedömningarna, enligt vilket material från endast ett år i fråga om hönsfåglar är känsligt för tillfälliga variationer.

Utifrån utlåtandena från samrådet konstaterar kontaktmyndigheten att särskild uppmärksamhet bör fästas vid bedömningen av de sammantagna konsekvenserna av olika vindkraftsprojekt och deras elöverföringssträckningar för fågelbeståndets del.

Fauna

Projektets konsekvenser för faunan bedöms särskilt i fråga om arter enligt bilaga IV(a) till habitatdirektivet utifrån befintlig information och separata inventeringar. För flygekorrens har fältinventeringar gjorts under sammanlagt 14 dagar åren 2022–2023 och arten utreds ytterligare under sex fältdagar fältsäsongen 2024 i fråga om elöverföringssträckningen EALT3A-C. Förekomsten av åkergroda och potentiella livsmiljöer för den har bedömts genom kart- och flygfotografgranskning samt öppet artdata-material. Förekomsten av åkergrödor i områdena har utretts under

leksäsongen 2022 på 10 platser, under tre dagar. Sex dagar har reserverats för kartläggning av åkergrödor på kraftledningssträckningarna EALT3A-C. I fråga om andra arter har man inte ansett att det finns behov av separata fältinventeringar.

Enligt Finlands Artdatacenter har fladdermöss inte observerats på sträckningsalternativen eller i deras närhet. Det har inte gjorts några observationer av utter i närheten av sträckningarna, men invid dem finns strömmande vatten där utter kan förekomma.

Längs sträckningarna EALT2A och EALT2C har det åren 2011-2012 gjorts observationer av den starkt hotade sotnätfjärilen, men vårdbiotoper och övergivna åkrar som observerats längs kraftledningssträckningarna är mycket frodiga eller igenvuxna, och det finns troligen inga lämpliga livsmiljöer för arten. Potentiella livsmiljöer för sotnätfjäril på elöverföringssträckningarna EALT1E och EALT3A-C och deras omgivande områden kommer att undersökas i samband med vegetationsundersökningen under fältsäsongerna 2023-2024.

Alla stora rovdjur (järv, lo, varg och björn) kan förekomma i området för sträckningsalternativen. Enligt bedömningsprogrammet har det under de senaste två månaderna gjorts iakttagelser av varg och lodjur på alla sträckningsalternativ, och på sträckningarna EALT1A-B och EALT3A-C har det även gjorts iakttagelser av björn. Alla sträckningsalternativ går genom fyra vargrevir.

Konsekvensbedömningen baserar sig på naturinventeringar som gjorts för projektet, utnyttjande av befintlig information och databaser, intervjuer med jägare samt expertbedömningar.

KM: Enligt 78 § i naturvårdslagen (9/2023) är de djurarter som nämns i bilaga IV a till habitatdirektivet arter som kräver strikt skydd, och föröknings- eller rastplatser för individer av sådana djurarter får inte förstöras eller försämrats. Kontaktmyndigheten konstaterar allmänt att i fråga om alla direktivarter måste tillräcklig och aktuella information inhämtas eller inventeras om deras eventuella förekomst inom elöverföringssträckningarnas influensområde som grund för konsekvensbedömningen. Objekt där direktivarter förekommer bör presenteras tydligt i konsekvensbeskrivningen.

Flygekorren är skyddsgrund för flera Naturaområden i närheten av kraftledningssträckningarna. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att artens möjligheter att röra sig bevaras. För flygekorrens del bör också potentiella livsmiljöer granskas. I allmänhet skiljer de sig klart från den omgivande naturen. Det hör till artens ekologi att reviren ibland står tomma och detta bör beaktas i bedömningen av konsekvenserna för arten. Som bakgrund till identifieringen av kritiska objekt är det bra att utnyttja t.ex. prognosmodellen för flygekorrrhabitet (Flygekorre LIFE).

Enligt bedömningsprogrammet planeras inga fältinventeringar för utterns del, eftersom det sannolikt inte riktas några negativa konsekvenser till uttern. Enligt Naturresursinstitutet finns det också potentiella livsmiljöer

för utter på området för alla sträckningsalternativ och i en åsikt om bedömningsprogrammet framfördes att utter förekommer på området vid sträckningen EALT2C. Kontaktmyndigheten konstaterar att potentiella utterobjekt och konsekvenserna för dem bör bedömas.

Bedömningen av konsekvenserna för stora rovdjur bör grunda sig på så heltäckande och aktuella informationskällor och utredningar som möjligt.

I bedömningen bör uppmärksamhet fästas vid de sammantagna konsekvenserna för arter och ekologiska förbindelser när det gäller bl.a. splittning av livsmiljöer och eventuella andra störningar. Konsekvenserna för djurs möjligheter att röra sig mellan olika livsmiljöer bör beaktas i bedömningen. För en del arter (t.ex. varg, björn) kan influensområdet vara mycket vidsträckt.

Naturaområden, naturskyddsområden och skyddsprogramobjekt

Natura 2000-områden och andra naturskyddsområden i elöverföringssträckningarnas omgivning presenteras på kartor och i tabeller i bedömningsprogrammet. Elöverföringssträckningarna går inte genom några Naturaområden eller naturskyddsområden. Det närmaste Naturaområdet är Sanemossen (FI0800021, SAC/SPA) cirka 50 m från sträckningen EALT3A-C. På mindre än en kilometers avstånd finns Naturaområdena Degermossen (FI0800019, SAC), Kackurmossen (FI0800018, SAC), Hinjärv (FI0800059, SAC/SPA), Harjaisneva-Pilkoonneva (FI0800013, SAC), Orrmossleden (FI0800084, SAC) och Kajaneskogen (FI08000157, SAC).

I omedelbar närhet av elöverföringssträckningarna EALT1A-E och EALT3B-C finns Unjärvmossen-Hömmossen (11046), som ingår i förslaget till komplettering av myrskyddet, samt Övermalax-Åminne (MAO100109), som är ett landskapsområde i ett naturskyddsprogram. I omedelbar närhet av sträckningen EALT3A finns Högmossen (11010), som ingår i förslaget till komplettering av myrskyddet. På både sträckningen EALT3B/C och sträckningen EALT1E finns en fastighet som reserverats för statligt skydd.

Projektets konsekvenser för Naturaområden och andra skyddsobjekt bedöms utifrån befintliga naturdata. Konsekvensbedömningen tar hänsyn till de direkta och indirekta konsekvenserna under byggandet och driften av elöverföringskonstruktionerna.

En Natura-behovsbedömning har utarbetats för de sju Naturaområden som ligger mindre än två kilometer från alternativen för kraftledningssträckningen. Dessa områden är Degermossen, Kackurmossen, Orrmossleden, Harjaisneva-Pilkoonneva, Hinjärvi, Sanemossen och Kajaneskogen.

KM: Kontaktmyndigheten instämmer i slutsatsen i programmet att det behövs en Naturabedömning för Naturaområdena Kackurmossen, Hinjärv och Sanemossen.

Kontaktmyndigheten påpekar att de sammantagna konsekvenserna beaktas knappt alls när behovet av Naturabedömning utreds. Detta framhävs t.ex. i bedömningen i konsekvenserna för flygekorren. Flygekorren ligger till grund för skyddet av fyra av de Naturaområden som omfattats av utredningen av behovet av Naturabedömning, för tre av dessa görs en Naturabedömning. De sammantagna konsekvenserna för arten framhävs, eftersom de konsekvenser som elöverföringen orsakar är synnerligen långvariga, arten är ganska kortlivad och influensområdet är vidsträckt. För att säkerställa att konsekvenserna för arten beaktas tillräckligt föreslår NTM-centralens naturskyddsenhet att det också görs en Naturabedömning för Naturaområdet Kajaneskogen eller att behovsbedömningen kompletteras som en del av beskrivningen. Naturskyddsenheten bedömde att den elöverföringssträckning som enligt planerna ska gå som närmast 750 meter från Naturaområdet försämrar artens möjligheter att röra sig. Denna utveckling förstärks eventuellt av att ett elöverföringsalternativ i havsvindprojektet Tyrsky tangerar elöverföringssträckningen.

Enligt försiktighetsprincipen bör man förbereda sig på det ledningsområde som har den största totala bredden. Flygekorren bör granskas på ett tillräckligt stort område kring elöverföringssträckningarna och det bör presenteras lösningsmodeller som gör det möjligt att förbinda områdena med varandra och bevara artens möjligheter att röra sig.

Naturaområden innehåller också andra naturvärden än deras skyddsgrunder. Exempelvis i SAC-områden kan det finnas även andra beaktansvärda natur- och artvärden, såsom fågelbestånd, än de naturtyper som ligger till grund för skyddet. Dessa bör vid behov beaktas som en del av Naturabedömningen.

I verksamhet i närheten av Naturaområden, eventuellt inom influensområdet för deras ytvatten, framhävs identifiering av elöverföringskonstruktionernas konsekvenser för vattenkvaliteten och vattenmängden. Enligt en geodataanalys kan Naturaområdena utsättas för någon slags hydrologisk påverkan genom att ytvatten kan strömma i riktning från elöverföringskonstruktionerna mot delar av Naturaområdena.

Degermossen (SAC) ligger som närmast cirka 80 meter och Orrmossleden (SAC) ligger som närmast cirka 350 meter från de närmaste planerade elöverföringssträckningarna. Konsekvenserna av eventuellt kritiska stolplatser bör bedömas. Härigenom kan man säkerställa att konsekvenserna för särskilt Naturaområdet Degermossen och behoven av att lindra dem beaktas tillräckligt som ett led i projektplaneringen.

Utnyttjande av naturresurser

Konsekvenser för naturresurser kan uppkomma av såväl utnyttjande av naturresurser som genom att hindra utnyttjandet. Byggandet av kraftledningen förutsätter att trädbeståndet avlägsnas från ledningsgatan. Projektets konsekvenser för användningen av naturresurser bedöms som en expertbedömning. Granskningen omfattar bl.a. förbrukningen av de

material som projektet behöver och de markområden som undantas från skogsbruk.

KM: I flera utlåtanden fästes uppmärksamhet vid konsekvenserna för jord- och skogsbruket. Konsekvenserna för naturresurser består särskilt i att skogsarealen minskar i skogsklädda områden. Den markareal som undantas från jord- och skogsbruk bör presenteras tydligt enligt sträckningsalternativ.

Koppling till andra projekt och sammantagna konsekvenser

Vindkraftsprojekt och andra kraftledningsprojekt i elöverföringssträckningarnas närhet presenteras på en karta i bedömningsprogrammet. De sammantagna konsekvenserna bedöms särskilt i fråga om markanvändning, naturmiljö samt människors levnadsförhållanden och landskapet. Kraftledningsprojektets sammantagna konsekvenser med vindkraftsprojekten bedöms till den del som sammantagna konsekvenser uppstår. De sammantagna konsekvenserna för landskapet illustreras med visionsbilder.

KM: I närheten av elöverföringssträckningarna finns flera vindkraftsprojekt som byggts eller är i olika planeringsfaser. Förutom vindkraft planeras också andra energiprojekt inom projektets influensområde, såsom solkraft, som förutsätter att nya kraftledningar byggs. I flera utlåtanden och åsikter lyfts bedömningen av sammantagna konsekvenser fram samt föreslås att projektaktörerna borde planera kraftledningarna i samarbete för att minska konsekvenserna.

Till elstationerna och ledningsgatorna leds likaså elöverföringen från flera energiprojekt. Detta påpekas i flera utlåtanden och åsikter och man uttrycker oro för konsekvenserna, för om alla planer genomförs leder det till att de nuvarande kraftledningsgatorna breddas avsevärt samt till att flera kraftledningar dras till elstationerna.

På kartbild 2-5 saknas energiprojekt som ligger eller kan ligga inom projektets influensområde. Projekten och situationen beträffande dem bör uppdateras i bedömningsbeskrivningen. Områdesgränserna för förverkligade och pågående energiprojekt bör anges tydligt på kartan, liksom deras elöverföringsalternativ i den mån informationen finns tillgänglig. Förutom kartbilder bör en verbal bedömning och visionsbilder presenteras.

Sammantagna konsekvenser bör bedömas särskilt i fråga om människors levnadsförhållanden och trivsel, landskapet, markanvändning, naturmiljö och fågelbeståndet. I bedömningen bör beaktas projektens sammantagna konsekvenser för splittring av naturen och ekologiska förbindelser samt särskilt i fråga om de byar och tätorter i vilkas omgivning det redan finns eller planeras energiprojekt och kraftledningar.

MKB för elöverföringen för Korsnäs på fastlandet hör till den helhet som omfattar Korsnäs havsvindkraftspark, där konsekvenserna av Korsnäs havsvindkraftspark och elöverföring i havsområdet bedöms i ett separat

MKB-förfarande. Elöverföringen på fastlandet är beroende av om havsvindkraftsparken förverkligas. Detta bör anges i bedömningsbeskrivningen. I bedömningsbeskrivningen bör också projektets totala konsekvenser bedömas, med beaktande av konsekvenserna såväl på fastlandet som i havsområdet.

Miljö- och säkerhetsrisker

I bedömningsprogrammet redogörs för kraftledningarnas säkerhet och de faktorer som påverkar den. Konsekvenserna bedöms som en expertbedömning och delområden av säkerhet behandlas i kraftledningsprojektet både på samhällelig och lokal nivå. Säkerhetsrisker på lokal nivå omfattar bl.a. risker som orsakas av mänsklig verksamhet eller naturkatastrofer.

KM: I bedömningen bör de säkerhetsavstånd som behövs till olika funktioner eller objekt granskas. Kontaktmyndigheten ber att det som anförts i utlåtandena med anledning av kraftledningarnas säkerhet beaktas i projektplaneringen.

När det gäller miljörisker som hänför sig till byggandet bör särskilt känsliga objekt som grundvattenområden beaktas. Eventuell översvämningsrisk och dess eventuella konsekvenser bör dessutom beaktas i konsekvensbedömningen.

Metoder att förebygga och lindra negativa konsekvenser, osäkerhetsfaktorer och uppföljning av konsekvenserna

I bedömningsprogrammet konstateras att under beskrivningsarbetet identifieras osäkerhetsfaktorer så heltäckande som möjligt och deras betydelse för tillförlitligheten i konsekvensbedömningarna uppskattas. Osäkerhetsfaktorer behandlas i bedömningsbeskrivningen. I bedömningsbeskrivningen presenteras möjligheter att förebygga eller begränsa negativa effekter av projektet och framtas ett översiktligt förslag till uppföljningsprogram för projektets miljökonsekvenser.

KM: De osäkerhetsfaktorer som identifierats i bedömningen och deras inverkan på bedömningsresultatet bör presenteras så tydligt som möjligt i bedömningsbeskrivningen, så att de kan beaktas i den fortsatta projektplaneringen. Det är viktigt att i bedömningsbeskrivningen identifiera och presentera metoder att förebygga och lindra olägenheter till följd av projektet. Uppföljningen av projektets konsekvenser bör bestämmas utifrån konsekvenserna och deras betydelse. De föreslagna uppföljningarna bör begränsas så att de är genomförbara.

Ordnande av deltagandet i MKB-förfarandet

I bedömningsprogrammet beskrivs målen för och faserna i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, parterna, uppgifter om deltagande och växelverkan under MKB-förfarandet samt en uppskattad tidsplan. En

uppföljningsgrupp har tillsatts för projektet och under bedömningen görs intervjuer med intressentgrupper och genomförs en invånarenkät.

Syftet med invånarenkäten är att utreda hur boende och fritidsboende särskilt i kraftledningens närområde ställer sig till projektet. Ett meddelande om undersökningen skickas till varje hushåll inom 500 meter från kraftledningssträckningarna. Information om enkäten ges genom olika organisationers kanaler samt i lokaltidningar. I enkäten kartläggs också rekreationen inom influensområdet. Enkäten genomförs som en kartbase-rad enkät på internet och alla som är intresserade kan svara på enkäten.

KM: Enligt kontaktmyndigheten har MKB-förfarandet beskrivits och växelverkan planerats i tillräcklig omfattning. Det centrala syftet med MKB-förfarandet är att öka informationen till medborgarna och förbättra deras möjligheter att delta. Elöverföringsprojektets influensområde är vidsträckt, så det måste satsas tillräckligt på information i hela influensområdet.

Eftersom bedömningen omfattar en enkät som är öppen för alla, anser kontaktmyndigheten att det är viktigt att resultaten av enkäten delas upp så att av resultaten framgår avståndet från kraftledningen till de svarandes verksamhet, bostad eller fritidshus.

Närpes stad bad i sitt utlåtande att man skulle fundera på att genomföra enkäten även på något annat än som en internetbaserad enkät, så att den skulle nå även de invånare som inte har tillgång till den digitala enkäten. Kontaktmyndigheten ber aktören beakta förslaget.

Kontaktmyndigheten ber att tvåspråkigheten beaktas i invånarenkäten och informationen.

Kompetens hos dem som utarbetat bedömningsprogrammet samt rapportering

I bedömningsprogrammet presenteras de personer som ansvarat för utarbetandet av bedömningsprogrammet samt deras utbildning, arbetserfarenhet och roll. AFRY Finland Oy är MKB-konsult för projektet men även underkonsulterna har presenterats.

KM: I bedömningsprogrammet presenteras MKB-konsultens arbetsgrupp samt personernas utbildning, arbetserfarenhet och roll på ett tydligt sätt. Bedömningsprogrammet är i huvudsak lättläst och tydligt och det ger en tillräcklig bild av projektet och de bedömningar som ska göras.

I beskrivningsfasen bör uppmärksamhet fästas vid tydlig rapportering, jämförelse av alternativen och presentation av slutsatserna. Det material och de informationskällor som använts i bedömningen bör presenteras. Uppmärksamhet bör fästas vid bestämmandet av konsekvensernas betydelse och en konsekvent tolkning. På mötet för allmänheten och i remissvaren påpekades att tvåspråkigheten måste beaktas i projektet. Kontaktmyndigheten ber att aktören beaktar denna respons.

I bedömningsbeskrivningen bör uppmärksamhet fästas vid kartornas skala och tydlighet. I fråga om de långa elöverföringssträckningarna ger

de kartor som beskriver helheten en bra allmän bild, men vid behov bör noggrannare kartor bifogas bedömningsbeskrivningen.

På grund av det stora antalet alternativa kraftledningssträckningar och det vidsträckta influensområdet bör man i beskrivningen fästa särskild uppmärksamhet vid att bedömningen av de olika sträckningarnas konsekvenser förklaras så entydigt som möjligt och att sträckningsalternativens konsekvenser (jämt lindrande lösningar) presenteras på ett så samlat sätt som möjligt, så att de kan jämföras.

INLÄMNANDE AV OCH INFORMATION OM UTLÅTANDET OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Kontaktmyndigheten lämnar sitt utlåtande och kopior av de utlåtanden och åsikter som inkommit om bedömningsprogrammet till den projektansvarige. Kontaktmyndighetens utlåtande delges de aktörer som ombetts yttra sig om bedömningsprogrammet.

Utlåtandet om bedömningsprogrammet publiceras på myndighetens webbplats <http://www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten> och miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/korsnas-eloverforing-fast-land-MKB.

AVGIFT, FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN OCH MÖJLIGHET ATT BEGÄRA OMPRÖVNING AV AVGIFTEN

Avgiften är 8 000 euro.

Avgiften för kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet fastställs i enlighet med ett vanligt projekt (11 - 17 dagsverken). Avgiften bestäms med stöd av förordningen om NTM-centralernas avgifter.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften för den motiverade slutsatsen kan begära omprövning av avgiften hos NTM-centralen inom sex månader från det att detta utlåtande meddelades.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 8, 16 och 18 §

Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 3 §

Lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 8 §

Statsrådets förordning (1215/2023) om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2024 2 §.

Detta ärende har föredragits av överinspektör Tia Lummi-Lehtinen och ersättaren för chefen för miljöskyddsenheten Kim Klemola. Detta dokument har godkänts elektroniskt i verkets elektroniska ärendehanteringssystem. Anteckning om det elektroniska godkännandet finns på dokumentets sista sida.

Bilagor

Bilaga 1 Karta och tabell över de alternativ som bedöms
Bilaga 2 Utlåtanden, expertkommentarer och åsikter
Bilaga 3 Anvisning om begäran om omprövning av avgiften

Sändlista

Forststyrelsen Fastighetsutveckling
Vattenfall Oy
AFRY Finland Oy
Bötoms kommun
Kurikka stad
Kauhajoki stad
Korsnäs kommun
Laihela kommun
Malax kommun
Korsholms kommun
Närpes stad
Östermarks kommun
Vasa stad

För kännedom

De som har ombetts yttra sig

ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING AV AVGIFT

Myndighet, av vilken omprövning begärs

Omprövning av ett beslut som gäller avgift får begäras skriftligt av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen).

Myndighet, till vilken omprövningsbegäran skickas och tidsfrist för omprövningsbegäran

En begäran om omprövning av avgift för behandling av ett ärende skickas till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten inom sex månader från att avgiften har påförts. Dagen för delgivning räknas inte in i tidsfristen för omprövningsbegäran. Om den sista dagen av tiden för begäran av omprövning infaller på en helgdag, lördag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommaraftonen, fortsätter tidsfristen för omprövning även följande vardag.

I omprövningsbegäran ska anges

- vilket beslut omprövningsbegäran gäller
- hurdan omprövning som begärs (till vilka delar omprövning begärs i beslutet och vilka ändringar som begärs)
- på vilka grunder omprövning begärs
- namn och hemkommun för personen som begär omprövning
- postadress och telefonnummer, till vilka meddelanden i ärendet kan skickas till den som begär omprövning.

Om omprövningsbegäran talas för av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har gjort upp omprövningsbegäran, skall i begäran om omprövning även uppges namn och hemkommun för denna person. Omprövningsbegäran, den lagliga företrädaren eller ombudet skall underteckna omprövningsbegäran.

Till omprövningsbegäran bifogas

- beslutet i original eller som kopia, i vilket omprövning begärs,
- handlingar som omprövningsbegäran åberopar till stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten
- till omprövningsbegäran bifogar ombudet en fullmakt (en advokat och ett allmänt rättsbiträde skall dock förete fullmakt endast om Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten bestämmer så).

Tillställande av omprövningsbegäran

Omprövningsbegäran ska tillställas NTM-centralens registratur. Begäran om omprövning kan lämnas in personligen eller med anlitande av ombud. På eget ansvar kan den också skickas per post, e-post eller med bud. Omprövningsbegäran ska vara myndigheten till handa senast den sista dagen av tidsfristen för begäran av omprövning före tjänstetidens utgång. Noggrannare bestämmelser om att skicka in begäran om omprövning elektroniskt finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Kontaktuppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten Ansvarsområdet för miljö och naturresurser

besöksadress:
Alvar Aallon katu 8, SEINÄJOKI
Wolffskavägen 35, VASA
Långbrogatan 15, KARLEBY
Öppet: klockan 8.00 – 16.15

postadress:
PB 156, 60101 SEINÄJOKI
PB 262, 65101 VASA
PB 77, 67101 KARLEBY

telefon: 0295 027 500

e-post: registratur.sodraosterbotten@ntm-centralen.fi

E-tjänster -blankett: <https://www.ely-keskus.fi/sv/asiointi-ja-yhteystiedot>

Annan tjänster > Allmänna ärendesblanketter > Allmän ärendesblankett för företag, föreningar, verksamhetsutövare, kommuner och myndigheter (asiointipalvelu.ahtp.fi) Punkterna märkta med asterisk är obligatoriska.